Kjell-Erik N. Kallset og Katrine Ree Holmøy (nyhetssjefer)
Åse Brandvold | Johan Brox | Emilie Ekeberg
Pål Hellesnes | Line Madsen Simenstad | Alf Skjeseth

NYHETER

Vil ha Fjordman som vitne

BLOGGER: Forsvarer **Geir Lippestad** vil kalle inn den kontroversielle bloggeren Fjordman som vitne i terrorsaken. – Du har et ansvar når du uttrykker deg på en ekstrem måte, sier Lippestad til VG. Han ønsker også å kalle inn redaktør Hans Rustad i Document.no som vitne. Anders Behring Breivik har selv postet meninger på nettstedet som Rustad driver. – Det er for lett å stikke hendene i været og si at jeg ikke ante at noen kunne tenke seg å gjøre som Anders Behring Breivik. Du har et ansvar når du uttrykker deg på en ekstrem måte, sier Lippestad. ©NTB

Anmeldes for avfall

AVFALL: Klima- og forurensningsdirektoratet har anmeldt selskapene DVS Norge på Mongstad, Oleon i Sandefjord og Øra Næring i Fredrikstad for ulovlig lagring av farlig avfall. DVS Norge har tatt imot mye større mengder farlig avfall enn de har vært i stand til å håndtere ved sitt anlegg på Mongstad og bidratt til ulovlig lagring i Sandefjord og Fredrikstad. ©NTB

7000 kroner i snitt til julegaver

VERDT Å VITE

JULESTRID: Nær halvparten av de spurte i en ny undersøkelse bruker flere julegavekroner enn planlagt. I snitt bruker nordmenn 7000 kroner til gaver. 46 prosent ender opp med å bruke mer enn de hadde sett for seg, mens nær fire av ti innrømmer at de panikkhandler i siste liten, viser en undersøkelse gjort av Synovate for DNB. Fem prosent av de spurte setter opp budsjett for handelen. Spesielt menn går ofte i siste liten-fella og ender opp med dyre gaveinnkjøp. ©NTB

– Aggressiv terrordebatt

SV

SVs Snorre Valen mener tonen i debatten om terroranslagene 22. juli er blitt mer aggressiv.

Snorre Valen

Mandag ble det kjent at Frps Christian Tybring-Gjedde er sykmeldt fra jobben som stortingsrepresentant som følge av trusler om grov vold. Dagbladets kommentator Marte Michelet har for kort tid siden anmeldt lignende forhold til politiet.

– Aggresjonsnivået har steget i debatten, og det er ikke bra. Jeg ønsker Christian Tybring-Gjedde god bedring og håper han snart er tilbake på jobb. Trusler er en veldig alvorlig sak, sier SV-representant Snorre Valen til NTB.

Han har selv deltatt aktivt i debatten om debatten etter 22. juli, blant annet med en aviskronikk der han viser til uttalelser fra Tybring-Gjedde, Presseforbundets leder Per Edgar Kokkvold og Aftenpostens kulturredaktør Knut Olav Åmås. ©NTB

MEDITATIV KAMMERFOLK:

slagr
Anne Hytta - hardingfele
Sigrun Eng - cello
Amund Sjølie Sveen - vibrafon / glass

Velkommen til førjulskonsert uten en eneste julesang... Med lavmælt, varm melankoli og tente stearinlys gir Slagr for tredje år på rad en stille stund i desembermørket.

ons 7. des kl. 19.30
Gamle Aker kirke, Oslo
bill: 150,-/100,-

www.slagr.no

Skarp strid om Den rettsmedisinske kommisjon som skal vurdere Breivik-rapport:

Vengeklipt kommisjon

HINDER: Kommisjonen som skal vurdere om Anders Behring Breivik er utilrekneleg, er i hardt vêr. Den er vengeklipt av regjeringa, blir granska for å vera ugild og har mista viktig kompetanse.

22. JULI

Av Johan Brox og Åse Brandvold

I går kravde Oslo tingrett ei gransking av habiliteten til den psykiatriske gruppa i Den rettsmedinske kommisjonen, etter at det kom fram at gruppeleiar Knut Heinrik Melle skal vere nær ven av sakkunnig Torgeir Husby, mannen som har skrive Breivik-rapporten kommisjonen skal vurdere.

Det er berre det siste skottet for baugen for tillita det som no er Noregs viktigaste kommisjon:

■ Justisdepartementet har dei siste åra innskrenka ressursane og fridommen til kommisjonen kraftig.

■ Kommisjonens leiarar leverte fleire uromeldingar, men vart ikkje høyrt. Sakkunnig i Breivik-saka Synne Sørheim trakk seg i protest frå sitt leiarverv i 2010 og kalla kommisjonen «ein vits».

■ Den einaste kliniske psykologen i kommisjonen, Annika Melinder, har erklært seg inhabil.

■ Justisdepartementet lagar no nye reglar for kommisjonen, etter fleire år med misnøye.

Departementet tek over

– Eg trudde kommisjonen skulle vere uhilda og uavhengige, men opplevde at Statens sivilrettsforvaltning og justisdepartementet freista få oss «inn i linja», seier Randi Rosenqvist, leiar av kommisjonen frå 2003 til 2009 og ein av Noregs mest erfarte rettspsykiatrar.

Då ho var leiar fungerte ho i ei 90-prosentstilling. Departementet ville ha Synne Sørheim til å ta over, men fortalde ho at til jobben ville verte omgjort til eit «verv», maksimalt lønt til 50 prosent. Retten til eige kontor falt òg bort.

Sørheim fortalde Dagbladet i 2009 at justisdepartementet ville ha kommisjonen til å nytte departementets mediekontakt, slik at «Justisminister Knut Storberget ikkje ble stilt i forlegenhet».

Sørheim nekta å ta jobben på desse vilkåra. I staden gjekk leiarvervet til professor Tarjei Rygnestad, som i praksis vart lønt 30 prosent med full jobb ved sidan av.

Synne Sørheim

Nedgraderinga av leiarjobben skapte stor misnøye i kommisjonen. Sørheim trakk seg seinare som leiar for psykiatrisk gruppe og har no skrive Breivik-rapporten hennar gamle kollegaer skal vurdere om er haldbar.

Mista budsjettet

I over hundre år har fekk den Den rettsmedisinske kommisjonen pengane sine rett frå Stortinget i statsbudsjettet. Det tok ein brå slutt i 2008. Då skulle kommisjonen be om midlar frå Statens sivilrettsforvaltning, altså Justisdepartementet sitt organ.

Det var etter det at leiarjobben vart innskrenka. Justisdepartementet kravde òg at delar av kommisjonens arbeidsoppgåver skulle overførast til Statens sivilrettsforvalting, som er underlagt departementet.

I kjølvatnet av Breivik-rapporten dominerer debatten om rettspsykiatri ordskiftet. Før tok Den rettsmedisinske kommisjon opp utviklinga i rettspsykiatrien i årsrapportane sine. Dei varsla mellom anna om at retten sleit med å få tak i stabil fagkompetanse, sidan nesten alle rettspsykiatrar berre er det på deltid. Desse punkta er ikkje lenger med i rapportane.

– Justisdepartementet sa dei var interesserte i prinsipielle vurderingar om korleis det står til med rettspsykiatrien, men fulgte ikkje opp med praktisk handling. Eg tok fleire gongar opp ulike forbetringspotensial, men fekk lite gehør, seier tidlegare kommisjonsleiar Rosenqvist.

FAKTA

Kommisjonen:

■ Den rettsmedisinske kommisjon skal kontrollere alle innsendte erklæringer og uttalelser som omfattes av begrepet rettsmedisin.

■ Kommisjonen fungerer også som veiledende organ i rettsmedisinske spørsmål.

■ Kommisjonen er delt inn i følgende faggrupper: Rettspatologi og klinisk rettsmedisin, toksikologisk gruppe, genetisk gruppe og psykiatrisk gruppe.

■ Kommisjonens leder er Terje Rygnestad. Medlemmene oppnevnes for en periode på tre år.

Kilde: Justissekretariatene.no

Sentrale moment

I den psykiatriske gruppa i kommisjonen sit det ni personar. To har erklært seg ugilde i Breivik-saka, av di dei har bistått offer frå Utøya. Den eine av dei, Annika Melinder, er den einaste kliniske psykologen i gruppa. Ho har spesialisert seg på den mentale utviklinga hos barn og unge og har behandla pasientar for overdriven dataspeling.

Dette er moment som vil verte sentrale i vurderinga av Breivik-rapporten.

Kommisjonsleiar Tarjei Rygnestad fortel at kommisjonen kan hanke inn ekspertise utanfrå, men at dei må ta utgangspunkt i det som står i rapporten – dei kan ikkje føre inn heilt nye vinklingar, men må anten godkjenne rapporten med eventuelle merknader eller be om ein ny.

Justisdepartementet skal utnemne ny kommisjon i 2012. Departementet er lei alle dei opprinnande kranglane og sendte seint i september ut nye oppnemningsreglar på høyring.

MANGLAR TILLIT? Ikkje berre møter sakkunnerapporten om Anders Behring Breivik kritikk, kommisjonen som skal vurdere rapporten haustar òg kraftig motbør. Sakkunnig Torgeir Husby (biletet) skal vera nær ven av leiar i Den rettsmedinske kommisjonen, Knut Heinrik Melle. FOTO: HEIKO JUNGE, SCANPIX

Nye reglar

Går framlegget gjennom, skal Justisdepartementet opprette eit eiga innstillingsråd som så skal peike ut medlemmar til kommisjonen. Til no har departementet sjølv oppnemnt kommisjonen, etter råd frå kommisjonen sjølv. Departementet har tidlegare i praksis valt kandidatane kommisjonen har plukka ut.

johanb@klassekampen.no
aseb@klassekampen.no

– Virksomheten er uavhengig

– Kommisjonens virksomhet er helt uavhengig. Det er regulert i lov og forskrift. Man utfører arbeidet som er verv basert på timebruk, og honoreres på den tida man bruker i den enkelte sak. Man skal bruke den tiden som er forsvarlig for å behandle saken, sier Thomas Laurendz Bornø, avdelingsdirektør i Statens sivilrettsforvaltning, til Klassekampen.

Statens sivilrettsforvaltning er en etat under Justisdepartementet og sekretariat for Den rettsmedisinske kommisjonen.

I går ba Oslo tingrett om en habilitetsvurdering av psykiatergruppen under Den rettsmedisinske kommisjon, som skal vurdere sakkyndighetsrapporten til Torgeir Husby og Synne Sørheim. Bakgrunnen er at lederen for denne gruppen Karl Heinrik Melle ifølge Aftenposten skal være en god venn av Torgeir Husby. Klassekampen var i går i kontakt med Melle, som ikke ønsket å kommentere saken.

Fra Bornø får vi opplyst at Statens sivilrettsforvaltning skal skrive en redegjørelse som sende Oslo tingrett en av de nærmeste dagene.

innenriks@klassekampen.no

OSLO: Skatteetatens kontor.

Liten bedring

SKATT

Skatteetaten bruker for lang tid på å behandle klager, gir dårlige svar og har ikke styrket kontrollen av selskaper og næringsdrivende etter omorganiseringen av etaten.

Omorganisering

I 2008 og 2009 ble skatteetaten omorganisert. Selv om det på viktige områder har ført til en forbedret skatteforvaltning og styrket arbeidet mot skattekriminaliteten, mener Riksrevisjonen at målet om å styrke kontrollen av næringsdrivende og selskaper ikke er oppnådd.

– I tillegg tar klagesaksbehandling for lang tid, og Skatteopplysningen og skattekontorene gir for dårlige svar til brukerne, sier riksrevisor Jørgen Kosmo.

Klagebehandlingstiden knyttet til klagenemndene for både skatt og merverdiavgift har blitt lenger etter omorganiseringen.

Nedslående

Stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen (Sp) mener Riksrevisjonens funn er nedslående.

– Mange kontorer er lagt ned siden 2002, og i høst offentliggjorde Skattedirektoratet beslutningen om å legge ned nye 55 kontorer. Det er nedslående å få bekreftet at økt sentralisering ikke gir seg utslag i bedre kvalitet og økte ressurser til saksbehandling, sier Lundteigen.

©NTB